

Пояснювальна записка
до проєкту рішення № 1020
«Про бюджет Бережанської міської територіальної громади на 2023 рік»
Код бюджету : 19548000000

Бюджет міської територіальної громади на 2023 рік сформовано з урахуванням основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку громади, які враховують дії правового режиму воєнного стану, та із застосуванням вимог чинних Податкового і Бюджетного кодексів України та міських програм.

При прогнозуванні дохідної частини місцевих бюджетів на 2023 рік було враховано:

- статистичні показники, які використовуються при розрахунку прогнозних надходжень податків та зборів, зокрема за 2021 рік, очікувані макропоказники Мінекономіки на 2022 рік та прогнозні на 2023 рік;
- фактичне виконання дохідної частини бюджету за результатами 2019 - 2021 років та 10 місяців 2022 року;
- продовження на 2023 рік дії тимчасової норми щодо підвищеного (+4%) нормативу зарахування податку на доходи фізичних осіб до бюджетів територіальних громад;
- періоди дії воєнного стану та ліквідації наслідків збройної агресії російської федерації проти України;
- спрямування 13,44 відсотка акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального до загального фонду бюджетів територіальних громад;
- незастосування у 2023 році до ставок оподаткування, визначених в абсолютних значеннях, екологічного податку та рентної плати індексів споживчих цін, індексів цін виробників промислової продукції;
- прожитковий мінімум для працездатних осіб - 2684 грн., мінімальна заробітна плата - 6700 грн.;
- не включення до проєкту бюджету освітньої субвенції та субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, які передбачені в державному бюджеті на 2023 рік, на даний час не розподілені між бюджетами територіальних громад. Кабінет Міністрів України здійснить розподіл освітньої субвенції та субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами між місцевими бюджетами на основі верифікованих Міністерством освіти та науки України даних про кількість учнів. Після розподілу Кабінетом Міністрів України даних субвенцій територіальним громадам будуть внесені зміни до проєкту бюджету територіальної громади на 2023 рік.

Також, не включено до проєкту бюджету інші субвенції з місцевого бюджету, а саме:

- з обласного бюджету Тернопільської області - на забезпечення виконання обласної програми підтримки осіб, які брали участь в АТО, операції Об'єднаних сил, членів сімей осіб, загиблих під час проведення АТО та операції Об'єднаних сил, членів сімей Героїв Небесної Сотні,

постраждалих учасників Революції Гідності на 2020-2024 роки, затвердженої рішенням Тернопільської обласної ради № 1507 від 28.11.2019 р., та програми «Ветеран на 2020-2024 роки», затвердженої рішення сесії Тернопільської обласної ради № 1506 від 28.11.2019 року (зі змінами);

- з бюджетів Саранчуківської та Нараївської сільських територіальних громад - на оплату енергоносіїв для лікарні та на первинну медицину.

Прогнозний обсяг доходів бюджету міської територіальної громади на 2023 рік становить 161 625 200 грн., в тому числі доходи загального фонду - 158 645 200 грн., з них офіційні трансферти - 18 645 200 грн., спеціального фонду - 2 980 000 гривень.

В структурі дохідної частини бюджету громади доходи загального фонду займають 86,62%, офіційні трансферти - 11,53 % та доходи спеціального фонду 1,85 %.

Доходи бюджету територіальної громади за загальним фондом в проєкті бюджету на 2023 рік у порівнянні з очікуваними надходженнями 2022 року за попередніми розрахунками зменшені на 49,05 млн. грн. або 22,7% у зв'язку з не доведенням на 2023 рік обсягу освітніх субвенцій (розрахунково біля 48,3 млн. грн.), іншої субвенції з обласного бюджету та бюджетів Саранчуківської та Нараївської сільських територіальних громад (очікувана сума біля 750 тис. грн.), та впливом військової агресії російської федерації на стан економіки та надходжень до бюджету.

Доходи загального фонду (без офіційних трансфертів) плануються із збільшенням проти затверджених станом на 1 грудня показників 2022 року на 14 131 300 грн. або на 11,2 %, у сумі 140 000 000 гривень.

В загальній сумі власних доходів надходження податку на доходи фізичних осіб прогноуються у сумі 104 070 000 грн. або 74,3%, місцевих податків і зборів – 25 213 000 грн. або 18,0%, акцизного податку – 6 800 000 грн. або 4,9%, інших доходів – 3 917 000 грн. або 2,8%.

Основним джерелом надходжень загального фонду є податок на доходи фізичних осіб, що становить понад 74% від загального обсягу власних надходжень загального фонду на 2023 рік. Зарахування податку на доходи фізичних осіб до міського бюджету здійснюється у розмірі 64 відсотків від нарахованої суми.

Прогнозні показники надходжень податку на доходи фізичних осіб на 2023 рік розраховано з урахуванням прогнозного обсягу фонду оплати праці підприємств та установ міста, рівня середньої заробітної плати, а також бази та діючих ставок оподаткування доходів фізичних осіб. **Прогнозні надходження даного податку обраховані в сумі 104 070 000 грн., що становить 99,8% до очікуваного показника 2022 року.**

Факторами впливу на спад надходжень податку на доходи фізичних осіб у 2023 році є скорочення штатної чисельності бюджетних установ та підприємств міста, можливим запровадженням простою на підприємствах та організаціях міста, роботи установ в режимі неповного робочого тижня, тощо в зв'язку з запровадженням воєнного стану та енергетичною кризою в країні.

Прогнозний показник **податку на прибуток підприємств**, що належать до комунальної власності, визначено з урахуванням законодавчо встановлених ставок оподаткування, термінів нарахування та сплати податку, на підставі фактично задекларованої суми податку на прибуток за останній звітний рік та становить **7 000** гривень.

Розрахунок показника рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів на 2023 рік здійснено із врахуванням очікуваних надходжень (нарахувань) такої рентної плати у поточному році, термінів сплати, а також аналізу динаміки надходжень у попередніх періодах та без застосування індексації ставок, визначених в абсолютних значеннях.

Об'єктом оподаткування рентною платою за спеціальне використання лісових ресурсів є: деревина, заготовлена в порядку рубок головного користування; деревина, заготовлена під час проведення заходів щодо поліпшення якісного складу лісів, використання корисних властивостей лісів та інше.

Починаючи з 01.01.2019 року, рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів за деревину, заготовлену в порядку рубок головного користування, зараховується у пропорціях: 37% - до загального фонду державного бюджету, 26% - до спеціального фонду державного бюджету та 37% - до доходів місцевих бюджетів.

Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів за деревину, заготовлену під час проведення заходів щодо поліпшення якісного складу лісів, використання корисних властивостей лісів та інше зараховується до місцевих бюджетів у повному обсязі.

Показники рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів на 2023 рік становлять **520 000** грн, порівняно із очікуваними надходженнями 2022 року зменшується на 124 000 грн або на 19,5 відсотка. Це пов'язано із прогнозованим зменшенням надходження рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування від ДП «Бережанське лісомисливське господарство», яке ліквідується у зв'язку з створенням єдиного державного підприємства з управління об'єктами державної власності у сфері лісового господарств.

Починаючи з 2019 року, рентна плата за видобування корисних копалин загальнодержавного значення (крім рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату) зараховується у пропорціях: 70% - до доходів державного бюджету і 30% - до доходів місцевих бюджетів, також до місцевих бюджетів у повному обсязі зараховується рентна плата за видобування корисних копалин місцевого значення та рентна плата за користування надрами, в цілях не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Надходження **рентної плати за користування надрами для видобування інших корисних копалин загальнодержавного значення** прогнозуються на рівні попереднього року і становлять **20 000** грн.

Прогнозні показники надходження **рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин місцевого значення** за 2023

рік становить **100 000** грн., і порівняно із очікуваними надходженнями 2022 року зменшується на 51 000 грн або на 33 відсотка, що пов'язано з призупиненням виробничої діяльності ТОВ «ГАЛИЦЬКА БУДІВЕЛЬНА КЕРАМІКА».

Показник прогнозних надходжень **внутрішніх податків на товари та послуги (акцизного податку)** на 2023 рік становить **6 800 000** гривень.

Починаючи з 01.01.2017 року 13,44% акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального зараховуються до загального фонду бюджетів місцевого самоврядування.

Прогнозні показники акцизного податку з пального на 2023 рік визначені виходячи з динаміки надходжень за минулі роки та з врахуванням оподаткування пального за повною ставкою, в загальному обсязі **3 400 000** грн., в тому числі акцизного податку з виробленого в Україні пального – 100 000 грн., акцизного податку з ввезеного на митну територію України пального – 3 300 000 гривень. Показники акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального на 2023 рік, порівняно із очікуваними надходженнями 2022 року, зменшуються на 100 000 грн або на 50%, та збільшуються на 1 900 000 грн або в 2,2 рази відповідно.

Прогнозні надходження **акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів визначені по діючому законодавству, що передбачає зарахування надходжень з алкогольних напоїв та тютюнових виробів** до бюджетів місцевого самоврядування, а також фактичне надходження даного податку за 10 місяців 2022 року. Прогнозний обсяг надходжень до бюджету міської територіальної громади на 2023 рік складає **3 300 000** грн. і порівняно із очікуваним показником на 2022 рік збільшуються на 175 500 грн. або на 5,6%.

Відповідно до Податкового кодексу України **до місцевих податків і зборів** належать: єдиний податок, податок на майно (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; плата за землю), туристичний збір. Надходження даних платежів визначені у загальній сумі 25 213 000 гривень.

Відповідно до норм Бюджетного кодексу України надходження з земельного податку та орендної плати за землю в повному обсязі зараховуються до бюджету міської територіальної громади.

Розрахунок прогнозної суми **плати за землю** на 2023 рік проведено у розрізі юридичних та фізичних осіб за видами земельного податку та орендної плати за земельні ділянки з урахуванням індексації нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення. При розрахунку враховано дію пільг зі сплати земельного податку, наданих міською радою бюджетним установам і організаціям, що фінансуються з бюджетів усіх рівнів, погашення землекористувачами податкового боргу.

Прогнозний показник плати за землю на 2023 рік визначений у сумі **7 400 000** грн., порівняно із очікуваним показником 2022 року збільшується на 195 000 грн. або на 2,7%.

Розрахунок прогнозної суми **податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки**, на 2023 рік проведено відповідно до вимог статті 266

Податкового кодексу України, рішення міської ради № 320 від 08 липня 2021 року «Про встановлення ставок та пільг податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Бережанської міської територіальної громади» (із змінами), бази оподаткування.

При розрахунку зазначеного податку по юридичним особам врахована сплата у I кварталі 2023 року платежів за IV квартал 2022 року, а по інших кварталах надходження збільшені на 3,1% у зв'язку із зростанням розміру мінімальної заробітної плати (ставки податку встановлені у відсотках до її розміру).

Фізичними особами податок на нерухоме майно у 2023 році буде сплачуватися за ставками, що діють у 2022 році, та розміру мінімальної заробітної плати станом на 01.01.2022 року.

В цілому **податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки**, у 2023 році прогнозується у сумі **1 757 000** грн., що на 8,9 % або на 144 800 грн. більше очікуваних надходжень 2022 року.

Прогнозна сума **єдиного податку** на 2023 рік становить **16 050 000** грн., і зменшується порівняно із очікуваним показником 2022 року на 866 000 грн. або на 9%. На зменшення надходжень єдиного податку у 2022 році має вплив запровадження на період воєнного стану ряд пом'якшуючих змін в податковому законодавстві щодо спрощеної системи оподаткування, зокрема:

- фізичні особи - підприємці – платники єдиного податку першої та другої групи, мають право добровільно сплачувати/ не сплачувати єдиний податок;
- відсоткова ставка єдиного податку для платників єдиного податку третьої групи встановлюється у розмірі 2 відсотків від обсягу доходу, податковий період для таких платників – календарний місяць.

Туристичний збір обраховано в сумі **6 000** грн. на підставі ставок збору, визначених рішенням міської ради № 317 від 08 липня 2021 року «Про встановлення ставок туристичного збору на території Бережанської міської територіальної громади» (із змінами) та розміру мінімальної заробітної плати на 01.01.2023 року.

Враховуючи динаміку фактичних надходжень протягом минулих та поточного років **надходження адміністративних штрафів, що накладаються виконавчими органами міської ради**, прогноуються в сумі 500 000 грн., **штрафів та штрафних санкцій за порушення законодавства у сфері виробництва та обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів** – 50 000 гривень.

Надходження **плати за встановлення земельного сервіту**туту, враховуючи укладені договори, прогноуються у сумі 320 000 гривень.

По **платі за надання інших адміністративних послуг** прогнозні надходження складуть 1 800 000 грн., порівняно із очікуваним показником 2022 року збільшаться на 6,7% або на 112 500 грн. у зв'язку зі збільшенням вартості адміністративних послуг на 8,2% (виходячи з розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб) та обсягів наданих адміністративних послуг.

Надходження **адміністративного збору за проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців та**

адміністративного збору за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень прогноуються в сумі 15 000 грн. та 180 000 грн. відповідно.

Надходження коштів від оренди **комунального майна** на 2023 рік прогноуються в сумі 180 000 грн.

Прогнозні показники **державного мита** на 2023 рік розраховані виходячи з динаміки надходжень за минулі роки в обсязі 25 000 грн, що є на рівні очікуваних надходжень 2022 року.

Інші надходження (код бюджетної класифікації 24060300) обраховані у сумі 170 000 грн. (зараховуються кошти згідно рішень суду, невикористані кошти минулих років, відшкодування збитків за користування земельною ділянкою без правовстановчих документів та ін..).

Основними платежами спеціального фонду є власні надходження бюджетних установ, кошти від продажу землі, екологічний податок, цільові фонди, утворені органами місцевого самоврядування та кошти від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності.

Обсяг дохідної частини **спеціального фонду бюджету** міської територіальної громади на 2023 рік визначений на підставі розрахунків відповідних відділів, управлінь міської ради, у сумі **2 980 000** грн, у тому числі бюджету розвитку – 800 000 гривень.

Власні надходження бюджетних установ, які утримуються за рахунок міського бюджету, визначені на підставі розрахунків головних розпорядників бюджетних коштів міського бюджету в сумі 2 020 000 грн. (плата за послуги, що надаються бюджетними установами). Обсяг власних надходжень бюджетних установ у 2023 році проти очікуваних надходжень 2022 року збільшується на 920 00 грн. або 83 % за рахунок збільшення обсягів платних послуг, підвищення цін та тарифів на послуги (в 2022 році після запровадження воєнного стану в Україні платні послуги не надавались у зв'язку з роботою установ в режим простою, дистанційного навчання).

Надходження **екологічного податку** на 2023 рік прогноуються на рівні очікуваних надходжень 2022 року у сумі 10 000 гривень.

Відповідно до статті 71 Бюджетного кодексу України та розрахунків земельного відділу міської ради **власні надходження до бюджету розвитку** визначені в сумі 800 000 грн, в тому числі надходження від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення – 800 000 гривень.

Надходження до **цільового фонду міської ради** прогноуються в сумі 150 000 грн. на підставі розрахунку відділу житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури міської ради по платі за тимчасове користування місцями розташування рекламоносіїв.

Видатки по галузях бюджетної сфери заплановані на підставі вимог Бюджетного кодексу України та з урахуванням особливостей складання розрахунків до проекту бюджету на наступний бюджетний період, доведених листом Міністерства фінансів України від 15.08.2022 № 05110-14-6/17891.

Під час складання видаткової частини проекту місцевого бюджету на 2023 рік насамперед враховано потребу в коштах на оплату праці працівників

бюджетних установ відповідно до умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати і на проведення розрахунків за електричну енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ і послуги зв'язку, які споживають бюджетні установи.

Соціальні стандарти на 2023 рік: **розмір мінімальної заробітної плати з 01.01.2023 становить 6700 грн., у погодинному розмірі 40,46 грн., посадовий оклад працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки з 01.01.2023 – 2 893 гривні.**

прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць становить 2 589 грн., а для таких основних соціальних і демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років – 2 272 грн;

дітей віком від 6 до 18 років – 2 833 грн;

працевдатних осіб – 2 684 грн;

осіб, які втратили працевдатність – 2 093 грн.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» в 2023 році не передбачається збільшення розмірів соціальних стандартів (мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, тарифних розрядів працівників бюджетних установ). Крім того в 2023 році призупинено дію Закону України «Про індексацію грошових доходів населення».

При розподілі видатків між бюджетними програмами та розпорядниками коштів бюджету міської територіальної громади на 2023 рік враховано, в першу чергу необхідність забезпечення в повному обсязі бюджетними призначеннями соціально-захищених видатків, а також обґрунтування розпорядників бюджетних коштів до бюджетних запитів.

З урахуванням зазначеного, **проект видаткової частини бюджету на 2023 рік обрахований в сумі 161 625 200 гривень.**

Видатки загального фонду прогнозуються в сумі 144 945 200 грн., що становить 89,7% загального обсягу видатків.

Видатки спеціального фонду прогнозуються в сумі 16 680 000 грн, що становить 10,3 % загального обсягу видатків бюджету міської територіальної громади.

В структурі видатків бюджету громади на 2023 рік видатки бюджету розвитку складають 0,5% (800 000 грн.), видатки за рахунок отриманої плати за послуги, що надаються бюджетними установами – 1,2% (2 020 000 грн.).

В проекті бюджету міської територіальної громади планується **кошти резервного фонду в сумі 3 480 000 грн., що становить 2,4% видатків загального фонду бюджету, оборотного залишку коштів – 100 000 грн., що становить 0,07% видатків загального фонду бюджету міської територіальної громади.**

Надходження та витрати бюджету міста збалансовані.

Профіцит бюджету громади на 2023 рік складає: за загальним фондом – **13 700 000** грн. (передача коштів із загального фонду бюджету до бюджету розвитку (спеціального фонду)). **Дефіцит бюджету** громади на 2023 рік

складає: за спеціальним фондом – **13 700 000** грн. (передача коштів із загального фонду бюджету до бюджету розвитку (спеціального фонду)).

В розрізі функціональної класифікації в структурі видатків проєкту бюджету міської територіальної громади на 2023 рік передбачені видатки на: освіту – 63 960 000 грн. (39,6%), житлово-комунальне господарство – 29 530 000 грн. (18,3%), органи державного управління – 28 090 200 грн. (17,4%), культуру – 23 560 000 грн (14,6%), соціальний захист населення – 6 950 000 грн (4,2%), охорону здоров'я – 6 150 000 грн (3,8%), інші видатки – 3 384 000 грн. (2,1%).

Бюджет міста у 2023 році зберігає соціальну спрямованість, структура видатків загального фонду характеризується значною питомою вагою фінансових ресурсів, спрямованих на захищені статті, які складають 81,5% (114 133 300 грн), з них на заробітну плату з нарахуваннями – 65,6% (91 772 500 грн), оплату енергоносіїв – 10,6% (14 885 800 грн.), соціальні виплати населенню – 1,1% (1 515 000 грн), продукти харчування – 1,1% (1 500 000 грн.), медикаменти – 0,2% (350 000 грн.), інші видатки – 2,9% (4 110 000 грн.).

Державне управління

По державному управлінню видатки заплановано в сумі **28 090 200** грн., які розподілено між управлінням міської ради, апаратом управління відділу освіти, молоді і спорту Бережанської міської ради, апаратом відділу культури, туризму та релігій Бережанської міської ради та «Фінансове управління» Бережанської міської ради.

На організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності міської ради у 2023 році передбачено 23 438 200 гривень.

Видатки загального фонду спрямовано на оплату праці з нарахуваннями – 19 520 000 грн., що становить 84 % від загального обсягу видатків, комунальні послуги та енергоносії – 1 990 000 грн. (8,6 % від загального обсягу видатків), інші поточні видатки (поточний ремонт обладнання, послуги зв'язку, придбання канцелярських та господарських товарів, оплату відряджень, обслуговування програмного забезпечення та ін.) – 1 928 200 гривень.

Фонд оплати праці розрахований, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 9 березня 2006 р № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» (зі змінами) та виходячи із мінімальної заробітної плати 6 700 грн. При розрахунку фонду оплати праці включено обов'язкові виплати, матеріальна допомога на оздоровлення при наданні щорічної відпустки, матеріальна допомога на вирішення соціально-побутових проблем, надбавки стимулюючого характеру та премії.

Освіта

У бюджеті міської територіальної громади на 2023 рік по освітній галузі передбачено видатки в загальній сумі **63 960 000** гривень, з них по загальному фонду – 62 000 000 гривень, по спеціальному фонду – 1 960 000 гривень, які

будуть спрямовані на утримання 27 закладів (15 закладів загальної середньої освіти, 6 закладів дошкільної освіти, центру дитячої та юнацької творчості, інклюзивно-ресурсного центру, центру професійного розвитку педагогічних працівників, апарату відділу, централізованої бухгалтерії та МНВК).

По загальному фонду бюджету видатки по **галузі освіти** розподілено для фінансування:

- ✓ апарату відділу (*державне управління*) - 1 855 000 грн.;
- ✓ дошкільних закладів освіти – 23 893 000 грн.;
- ✓ загальноосвітніх шкіл – 24 802 000 грн.;
- ✓ позашкільної освіти – 4 210 000 грн.;
- ✓ інших закладів - 3 355 000 грн. (централізована бухгалтерія - 1 845 000 грн., міжшкільний навчально-виробничий комбінат - 1 510 000 грн.);
- ✓ Центр професійного розвитку педагогічних працівників Бережанської міської ради – 1 190 000 грн.;
- ✓ інклюзивно-ресурсний центр в сумі 95 000 грн.;
- ✓ спортивної школи – 2 000 000 грн.;
- ✓ реалізації міських програм та інші – 600 000 грн.

У структурі видатків закладів освіти за загальним фондом найбільшу питому вагу займають видатки на оплату праці з нарахуваннями - 73,7% (45 696 000 грн.). Розрахунками враховано розміри посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки – 2893 гривень та мінімальної заробітної плати – 6 700 грн. на місяць.

Разом з тим, в цілому видатки на заробітну плату з нарахуваннями по закладах загальної середньої освіти, що фінансуються з бюджету громади в проекті 2023 року зменшені у порівнянні з минулим роком на 53 670 000 грн., у зв'язку з тим, що в видатках не враховано освітню субвенцію з державного бюджету на 2023 рік. Обсяг освітньої субвенції буде надано додатково після її розподілу Кабінетом Міністрів України.

Видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв заплановано у сумі 11 382 000 грн. (18,3 відсотків видатків загального фонду), на продукти харчування - 3 260 000 грн., з них 1 660 000 грн. – за рахунок батьківської плати, інші поточні видатки – 2 722 200 грн., в т.ч. на проведення медичних оглядів працівників навчальних закладів - 414 000 гривень.

Для реалізації міських програм молодіжно - фізкультурного спрямування заплановано кошти в сумі 600 000 грн., а саме:

- на міську програму «Молодь. Бережани» на 2021-2025 роки, затверджену рішенням сесії міської ради №39 від 21.12.2020 р. – 70 950 грн. (на виплати стипендій обдарованим дітям – 54 000 грн., пошанування учнів – 5 000 грн., випускні – 11 950 грн.);

- на виконання заходів по «Програмі розвитку фізичної культури і спорту на 2022-2025 роки», затвердженої рішенням сесії міської ради № 453 від 09.11.2021 р., на проведення змагань по олімпійських та не олімпійських видах спорту - 170 000 грн. (олімпійські - 150 000 грн., з них стипендії – 133 000 грн., в т.ч. Когут Тетяні – 120 000 грн., придбання кубків та проведення змагань – 17 000 грн., не олімпійські (шашкові турніри) - 20 000 грн.). Також, по «Програмі розвитку фізичної культури і спорту на 2022-

2025 роки», по спортивній школі заплановано направити на проведення змагань 150 000 грн., на змагання з волейболу – 60 000 грн.;

- на «Програму розвитку футболу Бережанщини на період 2020 – 2022 роки», затверджену рішенням сесії міської ради №1613 від 26.02.2020 р. – 200 000 грн.

- на **Цільову програму військово-патріотичного вишкілу "Легіонер"..... – 40 000 грн.;**

- на «Цільову програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді Бережанської міської територіальної громади на 2021-2025 роки», затверджену рішенням сесії міської ради №231 від 12.05.2021 р. («Сокіл Джура») – 10 000 грн.;

- на «Програму розвитку пластового руху Бережанської міської територіальної громади на 2022-2024 роки», затверджену рішенням сесії міської ради № 454 від 09.11.2021 р. – 40 000 гривень.

Також заплановані кошти для надання допомоги дітям сиротам та дітям, позбавлених батьківського піклування, яким виповнилося 18 років – 9 050 грн. (5 дитини по 1810 грн.).

Власні надходження бюджетних установ освіти (платні послуги) становлять **1 660 000** грн., за рахунок:

- батьківської плати в дошкільних навчальних закладах – 1 500 000 грн.;

- батьківської плати в сільських школах – 160 000 грн.

Усі кошти від батьківської плати заплановано на закупівлю продуктів харчування.

Капітальні видатки плануються на співфінансування державних програм в сумі 300 000 грн. (за рахунок коштів фонду розвитку).

Охорона здоров'я

Статтею 89 Бюджетного кодексу України визначено, що з бюджетів територіальних громад здійснюються видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв комунальних закладів охорони здоров'я, які належать відповідним територіальним громадам, для забезпечення надання медичних послуг за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, а також місцеві програми розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я, які належать відповідним територіальним громадам, місцеві програми надання населенню медичних послуг, забезпечення лікарськими засобами і медичними виробами.

Міська рада є засновником 2-х комунальних закладів охорони здоров'я: Комунального некомерційного підприємства «Бережанська центральна міська лікарня» Бережанської міської ради та Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної (медико-санітарної) допомоги» Бережанської міської ради.

На **охорону здоров'я** в проєкті бюджету територіальної громади на 2023 рік плануються витрати в сумі **6 150 000** грн., з них за загальним фондом 3 850 000 грн., за спеціальним фондом – 2 300 000 гривень.

У бюджеті міської територіальної громади на 2023 рік передбачено поточні видатки на оплату за спожиті енергоносії для КНП «Бережанська

центральна міська лікарня» в сумі 3 050 000 грн. та для КНП «Центр первинної (медико-санітарної) допомоги» в сумі 450 000 гривень. Також заплановано кошти в сумі 350 000 грн. для реалізації «Програми фінансової підтримки Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медичної (медико-санітарної) допомоги» Бережанської міської ради на 2023 рік», затвердженої рішенням сесії міської ради № 934 від 15.11.2022 р. (на забезпечення пільгових ліків).

Капітальні видатки плануються в сумі 2 300 000 грн. на виконання «Програми розвитку та підтримки Комунального некомерційного підприємства «Бережанська центральна міська лікарня» Бережанської міської ради на 2023 рік», затвердженої рішенням сесії міської ради № 933 від 15.11.2022 р., та призначенні для проведення реконструкції котельні Комунального некомерційного підприємства «Бережанська центральна міська лікарня» Бережанської міської ради по вул. Б. Хмельницького, 52 в м. Бережани Тернопільської області.

Соціальний захист та соціальне забезпечення

У проєкті бюджету міської територіальної громади на 2023 рік видатки на виконання програм **соціального захисту населення** по загальному фонду обраховані в сумі **6 950 000** гривень.

На забезпечення діяльності комунальної установи «Бережанський центр надання соціальних послуг – «ДОПОМОГА заплановані видатки по загальному фонду міського бюджету в сумі 4 825 000 грн., з них на оплату праці з нарахуваннями 4 746 000 грн., та на інші поточні видатки 79 000 гривень.

На виконання заходів Комплексної програми соціальної підтримки малозабезпечених верств населення «Турбота» на 2021-2025 роки, затвердженої рішенням сесії міської ради №38 від 21.12.2020 р., передбачається 985 000 гривень, з них :

- на надання пільг окремим категоріям громадян з оплати послуг зв'язку - 30 000 грн.;

- на виплати одноразових допомог жителям міської територіальної громади - 140 000 грн.;

- для надання допомоги членам Бережанської районної організації Української Спілки ветеранів Афганістану - 15 000 грн.;

- для надання соціальних гарантій фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги – 800 000 гривень.

На міську програму «Ветеран» на 2021-2025 роки, затверджену рішенням сесії міської ради №38 від 21.12.2020р., для виплати одноразової матеріальної допомоги учасникам національно – визвольної боротьби, ветеранам ОУН-УПА передбачено 30 000 гривень.

На виконання «Програми фінансування видатків на компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян Бережанської міської територіальної громади автомобільним транспортом на автобусних маршрутах

загального користування на 2023 рік», затверджену рішенням сесії міської ради № ___ від ____.2022 р. заплановано 450 000 гривень.

На виконання програми «Поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, внутрішньо переміщених осіб, невідомих та безрідних громадян на 2022-2024 роки», затвердженої рішенням виконавчого комітету № 481 від 12.05.2022 р. (зі змінами) передбачається 150 000 гривень.

На заходи державної політики з питань дітей та їх соціального захисту заплановані кошти на реалізацію міської програми запобігання соціальному сирітству, подолання дитячої безпритульності і бездоглядності на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням сесії міської ради №34 від 21.12.2020 р для служби дітей виділяється 60 000 гривень.

На виконання програми надання адресної грошової допомоги жителям с. Павлів Нараївської сільської територіальної громади на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням сесії міської ради №33 від 21.12.2020р. заплановано 380 000 гривень.

На організацію та проведення громадських робіт» заплановано 70 000 гривень.

Культура

Загальний обсяг видатків на утримання установ культури визначено в сумі **23 560 000** грн., з них по загальному фонду бюджету – 22 000 000 грн. та по спеціальному фонду – 1 560 000 гривень.

Видатки по галузі культури на 2022 рік передбачено по загальному фонду бюджету в сумі **22 000 0000** грн. та розподілено для фінансування:

- ✓ апарату управління (державне управління) – 800 000 грн.;
- ✓ музичні та художня школи – 9 550 000 грн.;
- ✓ бібліотеки – 2 900 000 грн.;
- ✓ музеї – 2 445 000 грн.;
- ✓ будинки культури та клуби - 5 175 000 грн.;
- ✓ централізована бухгалтерія – 1 010 000 грн.;
- ✓ програми культури – 120 000 грн.

Видатки на заробітну плату з нарахуваннями по загальному фонду бюджету по головному розпоряднику коштів передбачені в сумі 19 825 000 гривень, на оплату комунальних послуг та енергоносіїв - 1 513 800 грн., інші поточні видатки – 661 200 грн., в т.ч. на проведення медичних оглядів працівник музичних та художньої школи - 30 000 гривень.

Для реалізації «Програми розвитку туризму в Бережанській міській територіальній громаді на 2022-2024 роки», затвердженої рішення сесії міської ради № 507 від 08.12.2021 р., заплановані кошти в сумі 120 000 гривень.

Власні надходження бюджетних установ культури (платні послуги, плати за навчання у школах естетичного навчання) заплановано в сумі **360 000** грн., в т. ч. по школах естетичного виховання – 340 000 грн., бібліотеки – 5 000 грн., музеї – 9 000 грн., будинки культури і клуби – 6 000 гривень. На оплату праці педагогічних працівників шкіл естетичного виховання заплановано видатки в сумі 300 000 грн. та їх поточне утримання –

40 000 гривень. Інші 20 000 грн. заплановані на поточні видатки музеїв, клубів та бібліотек.

Капітальні видатки заплановані в сумі 1 200 000 грн. для проведення капітальних робіт в будинку культури міської ради по вул. Міцькевича, 4, м. Бережани.

Житлово-комунальне господарство

На житлово-комунальне господарство у 2023 році передбачено **29 530 000 гривень**, у т.ч.:

- **видатки загального фонду – 18 980 000** грн., з них на благоустрій населених пунктів 15 300 000 грн., утримання автомобільних доріг – 3 680 000 гривень.;

- **видатки спеціального фонду – 10 550 00** грн., з них на благоустрій населених пунктів 3 700 000 грн., утримання автомобільних доріг – 5 000 000 гривень, будівництво інших об'єктів комунальної власності – 1 850 000 гривень.

По функції **0116030 «Організація благоустрою населених пунктів»** заплановано кошти на фінансування комунального підприємства «Господар» в сумі **11 000 000** грн., з них: на оплату праці з нарахуваннями – 8 113 000 грн., паливо і матеріали – 1 273 000 грн., оплата вуличного освітлення – 800 000 гривень, інші поточні видатки – 114 000 грн. та ремонти тротуарів – 700 000 гривень. (вулиці Шевченка, Кармалюка, Садова, Валова, Гімназійна в м. Бережани).

Крім цього, по функції **0116030 «Організація благоустрою населених пунктів»** передбачено кошти по міській раді в сумі **8 000 000** грн., в т. ч.:

- **по загальному фонду бюджету - 4 300 000** грн., з них: 1 000 000 грн. заплановані для благоустрою старостинських округів; 1 300 000 грн. – на проведення ремонту доріг по вул. Січових Стрільців в с. Потутори, вул. Центральна в с. Надрічне, вул. Зелена в с. Урмань; 1 000 000 грн. – на проведення ремонту приміщення по вул. Шевченка, 13А в м. Бережани; 1 000 000 грн. – на влаштування у м. Бережани місць для парковки (стоянки) автомобілів (по вул. С. Бандери (за поліклінікою) по вул. Чорновола (біля прибудинкової території колишньої ВТК), по вул. Руська (біля «Універмагу»);

- **по спеціальному фонду бюджету (на капітальні видатки) - 3 700 000** грн., з них: 1 500 000 грн. – на придбання екскаватора; 1 500 000 грн. – на придбання грейдера; 570 000 грн. – на будівництво спортивного майданчика в с. Куропатники, 130 000 грн. – на придбання та встановлення дитячих майданчиків в с. Жуків, с. Надрічне.

По функції **0117461 «Утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури за рахунок коштів місцевого бюджету»** заплановано кошти на фінансування комунального підприємства «Господар» в сумі **8 680 000** грн., в т.ч. :

по загальному фонду бюджету - 3 680 000 з них: на оплату праці з нарахуваннями – 2 280 000 грн., паливо і матеріали – 1 273 000 грн., пальне –

400 000 грн., придбання матеріалів та поточні ремонти доріг м. Бережани – 1 00 000 грн.;

по спеціальному фонду видатків - 5 000 000 грн., які заплановано для проведення капітального ремонту доріг по вул. Замкова, вул. Бездільного, вул. Січових Стрільців в м. Бережани.

По функції **0117330 «Будівництво інших об'єктів комунальної власності»** за спеціальним фондом заплановано кошти в сумі **1 850 000 грн.**, з них: 1 500 000 грн. - на проектно-кошторисну документацію на будівництво очисних споруд каналізації потужністю 3,0 тис. куб/добу в м. Бережани; 350 000 грн. - на будівництво вуличного освітлення в населених пунктах міської територіальної громади (за рахунок коштів фонду розвитку).

По функції **0117350 «Розроблення схем планування та забудови територій (містобудівної документації)»** заплановано кошти в сумі **95 000 грн.** (за рахунок коштів фонду розвитку).

Фінансове управління

На утримання фінансового управління (*державне управління*) видатки складуть 1 997 000 грн., з яких на оплату праці заплановано 1 580 000 гривень.

Обсяг **резервного фонду** бюджету міської територіальної громади на 2023 рік передбачено у сумі 3 480 000 гривень.

Інше

По функції **0115041 «Утримання та фінансова підтримка спортивних споруд»** за загальним фондом бюджету заплановано кошти на утримання Комунального підприємства «СПОРТРЕСУРС» Бережанської міської ради у сумі 2 050 000 грн., з яких на оплату праці 1 426 000 грн., енергоносії – 195 000 грн., на інші поточні видатки – 429 000 гривень.

Бюджетом міської територіальної громади на 2023 рік передбачено також інші видатки за загальним фондом бюджету на:

- здійснення заходів із землеустрою – 49 000 грн.;
- заходи та роботи з територіальної оборони – 100 000 грн.;
- членські внески до асоціацій органів місцевого самоврядування – 51 000 грн. (асоціація міст України – 26300 грн., асоціація територіальних громад – 24 700 грн.).

По функції **0117691 «Виконання заходів за рахунок цільових фондів, утворених Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування і місцевими органами виконавчої влади і фондів, утворених Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування»** за спеціальним фондом бюджету заплановано кошти в сумі 150 000 грн., які за рішеннями виконавчого комітету будуть визначені за цільовим спрямуванням по факту надходження доходів до цільового фонду бюджету.

Також, по спеціальному фонду міського бюджету за рахунок доходів спеціального фонду передбачено видатки:

- для проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок чи права на неї в сумі 55 000 грн. (за рахунок коштів фонду розвитку);
- для діяльності у сфері екології та охорони природних ресурсів в сумі 10 000 грн. (за рахунок доходів екологічного податку).

**Начальник «Фінансового управління»
Бережанської міської ради**

Олег ТИМАНСЬКИЙ